

# Finansklagenemnda Skade

## Avgjørelse FinKN 2022-358

25.4.2022

If Skadeforsikring NUF

### Bilansvar

Forbikjøring og venstresving – bal. § 8 – trafikkreglene §§ 14 nr. 2 og 8 nr. 1.

Det oppsto sammenstøt mellom klager og motpartens kjøretøy i forbindelse med at motparten foretok en forbikjøring av klager samtidig som klager svingte av veien. Det forelå ikke felles skademelding i saken. Klager hevdet å ha benyttet seg av blinklys i god tid før avsvingen. Motparten forklarte at han registrerte blinklyset først da han var kommet opp på siden av klager, og at han ikke klarte å svinge unna. Selskapet fordelte ansvaret med 50 % på begge parter og anførte at det ikke var dokumentert at klager blinket i god nok tid til at motparten hadde mulighet til å innrette seg. Klager påklaget selskapets standpunkt og anførte at motparten måtte bære fullt ansvar da motparten foretok en uforsvarlig forbikjøring av klagers bil. Nemndas flertall kom til at selskapets ansvarsfordeling var riktig.

---

### Saksfremstilling

Saken gjelder selskapets ansvarsfordeling etter sammenstøt, jf. bal. § 8.

Det oppsto et sammenstøt mellom klagers bil og motpartens motorsykel. Det forelå ikke felles skademelding i saken, men partene var enige om at motparten kjørte bak klagers bil. Motparten foretok deretter en forbikjøring av klager samtidig som klager svingte av veien og inn til bensinstasjon på venstre side. Kjøretøyene kom på kollisjonskurs og motparten traff venstre side av klagers kjøretøy. Fra klagers forklaring hitsettes:

Jeg kom kjørende opp bakken fra A og ut på R.veien, svingte mot høyre. Motorsykel lå bak meg ut på R.veien. Rett etter jeg hadde svingt mot høyre, skulle jeg inn på bensinstasjonen og blinket mot venstre. Motorsykkelen som lå bak meg, la seg ut for å kjøre forbi. Han så ikke at jeg blinket til venstre før han kjørte inn i min venstre side. Traff fordør, sidespeil og forskjerm.

Fra motpartens forklaring hitsettes:

Vi kom begge ut av ra krysset (A) jeg lå bak føreren, det var ingen motgående biler så jeg bestemte meg og kjøre forbi føreren da han kjørte sakte. Jeg registrerte ikke at han hadde blinket til venstre, når jeg var halveis forbi registrerte jeg at han skulle krysse veien. men da var jeg allerede ved hans side i motsatt kjørefelt og klarte ikke og svinge unna.

Selskapet erkjente fullt ansvar for kollisjonen under henvisning til brudd på vikeplikt ved feltskifte. Klager påklaget avgjørelsen til Kundeombudet, som etter en ny vurdering endret ansvarsfordelingen til 50 % for begge parter. Selskapet innrømmet at det burde ha innhentet ytterligere informasjon fra motparten vedrørende klagers bruk av blinklys før det erkjente fullt ansvar i saken.

**Klager** har i det vesentlige anført at motparten må bære fullt ansvar i saken da han foretok en uforsvarlig forbikjøring i løpet av få sekunder og kort avstand. Motparten utgjorde en fare i trafikken, både for seg selv og andre trafikanter.

**Selskapet** har i det vesentlige anført at saken er korrekt løst. Det er ikke dokumentert at klager benyttet seg av blinklys i god tid slik at motparten hadde tid til å innrette seg etter dette. Det foreligger således brudd på trafikkreglene på klagers side. Selskapet kan ikke se at motparten har foretatt en ulovlig forbikjøring i det aktuelle tilfellet.

### **Finansklagenemnda Skades begrunnelse**

### **Finansklagenemnda Skades flertall, Trine-Lise Wilhelmsen og Vibeke Stiansen, bemerker:**

Flertallet slutter seg her til sekretariatets vurdering:

Spørsmålet er om selskapets ansvarserkjennelse er i tråd med bilansvarsloven (bal.) § 8.

Kort oppsummert er ansvar etter denne bestemmelse betinget av enten utvist uaktsomhet (a), teknisk svikt (b) eller brudd på trafikkreglene (c). Hvis begge parter forhold tilsier at de kommer inn under ett eller flere av disse alternativene, så skal det foretas en skyldfordeling etter annet ledd i samme bestemmelse.

Videre er det kravstiller som har bevisbyrden for sitt krav. I dette ligger det at hver av partene må sannsynliggjøre at motparten har vært uaktsom, brutt trafikkreglene osv., for å kunne få dekket skaden av motpartens selskap. Klarer ingen av partene å sannsynliggjøre dette, vil man etter de alminnelige bevisregler falle ned på utgangspunktet om at hver part bærer sin egen skade.

#### Trafikkreglenes § 12 nr. 1 a og nr. 2

Etter trafikkreglene § 12 nr. 1 bokstav a, skal forbikjøring foretas til høyre, dersom forankjørende bil svinger til venstre eller tydelig forbereder slik sving. Dersom det legges til grunn at du ga tilstrekkelig tegn til å svinge, brøt dermed motparten trafikkreglene ved å forsøke en forbikjøring på venstre side. Videre påhviler det også den forbikjørende en streng aktsomhetsplikt jf. § 12 nr. 2.

#### Trafikkreglenes §§ 14 nr. 2 og 8 nr. 1

Dersom det ikke kan legges til grunn at du tilstrekkelig varslet at du skulle svinge til venstre vil imidlertid motparten ikke ha brutt trafikkreglene ved å kjøre forbi på venstre side. Tvert imot vil du ha brutt trafikkreglene § 14 nr. 2 som pålegger at det skal gis tegn ved svingning, samt mulig også trafikkreglene § 8 nr. 1 om vikeplikt for trafikanter i det kjørefelt som skal krysses. Det synes da naturlig at ditt selskap ilegges fullt ansvar.

Bevisspørsmålet blir dermed om du benyttet blinklys eller ikke, og om dette ble påsatt i god nok tid. Ifølge din forklaring satt du på blinklys i god tid før du foretok avsvingen til venstre. Motparten har forklart at han ikke registrerte ditt blinklys før han var på siden av din bil og at det ikke var tid til å svinge unna.

Det følger at sikker praksis at det er den som foretar avsvinging som har bevisbyrden for at det ble gitt signal i god tid, se nemndsuttalelse 2017-007 hvorfra hitsettes:

Ut fra partenes forklaring er det uklart om klager varslet svingen til venstre med bruk av blinklys. Klager har bevisbyrden for dette og det må da legges til grunn at blinklys ikke ble brukt.

Bakgrunnen for denne praksisen er at det har formodningen mot seg at noen velger å foreta forbikjøring på venstre side av en forankjørende bil/kjøretøy som tydelig gir tegn til å svinge til venstre. Det antas at det kan anføres til støtte for en slik presumsjon at den avsvingende bil foretar en manøver ut av sitt ordinære kjøremønster, og dermed har best kontroll over situasjonen ved at denne vet hva som skal skje. Videre må den avsvingende bil ta høyde for at det kan komme trafikk i motgående kjørefelt.

Ut i fra foreliggende dokumentasjon er det påstand mot påstand hva gjelder ditt bruk av blinklys. Det er ikke opplyst om uavhengige vitner som kan bekrefte noen av partene sine påstander. Det ses derfor ikke tilstrekkelig bevis at du blinket i god nok tid, slik at motparten hadde tid til å innrette seg etter dette. Videre følger det av § 8 nr. 1 at kjørende "som vil kjøre ut fra vegkant eller på annen måte endre kjøretøyets plass i sideretning", har vikeplikt for kjørende som befinner seg i det felt det skal kjøres inn i, eller som først må krysses. Du hadde således vikeplikt for motparten i dette tilfellet. Det foreligger da uaktsomhet/brudd på trafikkreglene på din side.

Spørsmålet er dermed om motparten har utvist slik uaktsomhet at ansvaret må deles jf. bal. § 8 annet ledd.

Du har anført at motparten foretok en ulovlig/uforsvarlig forbikjøring. I den forbindelse har du vist til at motparten svingte inn på forkjørsvai og foretok forbikjøring i løpet av få sekunder og kort avstand, noe som

resulterte i påkjørsel av din bil. Sekretariatet kan imidlertid ikke se dokumentasjon for at det var ulovlig å kjøre forbi på stedet. At motparten kjørte forbi din bil kort tid etter innkjøring på veien er ikke tilstrekkelig for å illegge motparten ansvar. Avstanden motparten hadde til å foreta forbikjøringen var heller ikke så vidt kort at den alene pålegger motparten et uaktsomhetsansvar.

Vi viser til tidligere nemndsavgjørelse FinKN 2021-266 som gjaldt ansvarsfordelingen etter sammenstøt mellom klager og motpartens bil da klager foretok en venstresving samtidig som motparten var i ferd med å kjøre forbi på venstre side. Selskapet erkjente 100 % ansvar på klagers vegne under henvisning til brudd på vikeplikt ved feltskifte. Klager var uenig og anførte at motparten måtte bære fullt ansvar for hendelsen da klager ga korrekt tegngivning og motparten ikke var etablert i forbikjøringsposisjon da klager foretok venstresvingen. Klager anførte i tillegg at kollisjonsstedet var ikke egnet til forbikjøring pga. uoversiktlig kurve. Nemnda kom til at klager hadde brutt vikeplikten, og at det ikke var sannsynliggjort ansvar for motparten. Fra nemndas avgjørelse hitsettes:

Felles undertegnet skisse viser også at klagers bil var plassert på midten med deler av bilen på begge kjørefelt, og at hans bil skulle svinge til venstre, mens motparten var etablert på motsatt kjørefelt og kjørte forbi klagers bil på venstre side. Ut fra dette har klager brutt vikepliktsregelen, og dette gir ansvarsgrunnlag etter bal. § 8 c.

Klager anfører at han ga korrekt tegngivning, og at motparten ikke var etablert i forbikjøringsposisjon da klager foretok venstresvingen. Dette bestrides av motparten og støttes ikke av felles undertegnet skademelding. Det kan derfor ikke anses bevist.

Klager har i tillegg anført at motparten har brutt trafikkreglene § 12 nr. 1 bokstav a og nr. 5 andre avsnitt. Klager forberedte tydelig sving til venstre, og kollisjonsstedet var ikke egnet til forbikjøring pga. uoversiktlig kurve, jf. fremlagte bilder. Nemnda kan ikke se at dette er tilstrekkelig sannsynliggjort. Det samme gjelder klagers anførsel om at motparten opptrådte uaktsomt.

Selskapets anerkjennelse av ansvar fremstår etter dette som korrekt.

På bakgrunn av det ovennevnte er sekretariatet av den oppfatning at selskapets standpunkt er korrekt. Vi ser derfor ikke grunn til å ta saken nærmere opp med selskapet.

Etter dette finner vi at du ikke kan gis medhold.

### **Nemndas mindretall, Alexander Venås, bemerker:**

Mindretallet er av den oppfatning at motparten etter bilansvarslova § 8 er fullt ansvarlig for skadene på klagers bil, og at klager derfor må gis medhold.

Mindretallet er etter en konkret vurdering kommet til at klagers beskrivelse av hendelsesforløpet fremstår mest sannsynlig, og at motpartens forklaring ikke er troverdig. Avstanden fra veikrysset hvor begge partene svingte ut til høyre og til avkjøringen hvor klager skulle svinge av til venstre, er så vidt mindretallet forstår bare drøyt 20 meter. Av videoene klager har fremlagt fremgår det at det tar omtrent fem sekunder å kjøre strekningen. Strekningen er såpass kort at det er vanskelig å forstå hvordan motparten kan ha hatt tilstrekkelig tid til å "forvisse" seg om at lovlig forbikjøring kunne gjennomføres, jf. trafikkreglene § 12. Forbikjøringen må ha startet i eller like etter det første veikrysset som begge kjøretøyene kom ut av, og skulle altså gjennomføres forbi den aktuelle avkjøringen som kom rett etterpå. Forbikjøringen fremstår da uansett i strid med vegtrafikkloven § 3.

Motparten uttalte i skademeldingen at han ikke "registrerte" at klager blinket, og senere utdypet at "om han gjorde det eller ikke vet jeg ikke for 100 %". Klager har helt fra skademeldingen vært klar på at han blinket. Etter en konkret vurdering anser mindretallet det for mest sannsynlig at klager brukte blinklyset. Avstanden mellom veikrysset og avkjøringen er såpass kort at det etter en konkret vurdering fremstår usannsynlig at motparten hadde tilstrekkelig fokus på klagers kjøretøy i forkant av forbikjøringen, jf. også vurderingen av forbikjøringen i forrige avsnitt. Formodningene som vanligvis gjelder for bevissituasjonen for denne type kollisjoner (mellom venstresvingende og forbikjørende) passer da ikke i dette konkrete tilfellet.

Motpartens subjektive forhold fremstår i denne saken såpass fremtredende at det er rimelig at den er fullt ut ansvarlig for skadene på klagers bil, jf. bilansvarslova § 8 andre ledd. Mindretallet mener derfor at klager må gis medhold.

Avgjørelsen er avgitt under dissens.

#### **Finansklagenemnda Skades konklusjon**

Selskapet gis medhold.

*Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).*